

בתוספות כ"י ארלר מובא גם במנחת יהודה ומה שמוכא פה בשם הר"מ מקוצי מובא שם פעמים רבות בשם ר' משה הדרשן, עי' למשל להכתוב שמות י"א ו': לא יחרץ כלב לשונו, אף כי מלאך המות בא לעיר כדכתי' כי אין בית אשר אין שם מת ואמרי' בבבא קמא פרק הכונס מלאך המות בא לעיר כלבים צועקים אעפ"כ לא יחרצו כך כתו' בפשטי הר"ם מקוצי (מנחת יהודה דף ל"ג ע"ב), ובתוס' כ"י ארלר דף קע"ח א' כ"פ ה"ר משה הדרשן; שם כ' י"ז: לא תחמוד ... ומה שלא הזכיר שדה בדברות הראשונות לפי שלא היו להם שדות עד אחר כבוש וחלוק אבל בדברות אחרונות שהיו קרובים ליכנס לארץ ולהיות להם שדות הזכיר בהם שדה כפר"מ מקוצי (מ"י דף מ"ב א') וגם זה בכ"י ארלר דף קצ"ד א' כפ"ר משה הדרשן, ומשני המקומות האלו נוכל לדון גם על תכונת פשטי הר"ם כי היו ברובם ע"פ דרש אף כי יש גם כאלו שהם עפ"י פשט, למשל לבראשית י"ד כ"ד (מ"י דף ו' ב'): בלערי, פי' ממני אני אומר אבל איני יודע אם לקחו הנערים מאומה כן מפורש בפר"מ מקוצי, או לשמות ד' י"א (שם כ"ט ב'): ומפרש בפשטי ר"מ מקוצי שפקח חלופו של חרש ושל עור ומוסב הוא לשניהם, וכדומה.

ב) ר' יצחק בהחבר ר' חיים היה ב"א ותלמידו של הקודם ועוד תלמידו של ר' יחיאל מפריש וא"כ חי גם הוא בערך ה"א (עי' Rabbins Français ע' 735 וגראסס ע' 218). הוא אמנם אינו נזכר בקובצי תוספות עה"ת אבל אולי הוא ר' יצחק שנזכר פעמים הרבה בקובצים אלו ועכ"פ יכירנו פה מקומו. גם הוא חיבר פשטים לתורה שנמצא מהם בכ"י בודלינא 2848 דף א'—ט"ז לבראשית עד מ"ה י"א ולשמות עד י"ח ובסוף כתוב כי לא חיבר יותר ואולי הפתיעו המות. פשטיו הם על הרוב ע"פ דרש ואגדה אבל יש בהם גם עניני דקדוק ומסורה ואף לעזים צרפתים. להכתוב ואחר עד עתה (בראשית ל"ב ו') יאמר כי ע' רומז לגלות בבל, ת' לגלות מצרים וה' לגלות אדום שיכלה לסוף ה' אלפים וגם זה מורה על זמנו¹. עוד מביא מה ששמע מפי ר"א מגרמיוא וא"כ היה באשכנז, וכן מביא עוד את מורו ר' אליעזר, א"ת ר"מ מאיברא, את ר' דוד ממורש, את ר' יעקב בן מאיר הנקדן המכונה וידאל ואת ר' יוסף קמחי.

ג) ר' יוסף ב"ר נתן האופיציאל בע"ס יוסף המקנא או תשובות המינין היה משאנץ אבל סבב בערים שונות בצרפת (עי' למשל לעיל ע' LXX מה שהבאתי מספרו סי' ט"ז: יקופין אחד מצא ר' יוסף בדרך פריש ואמר לו) וחי כפי שהוליה הרב צדוק הכהן במאמרו הנפלא על ספר זה (בריווי ח"א ע' 222—246 וח"ג ע' 38—1) בערך שנת ה"א ל'—מ'. והנה בין סימן ק"ו וק"ז של הספר הזה, היינו אחרי כלות הנביאים וטרם התחלת ספר תהלים, יאמר ר' יוסף: וכאשר זכני השם לכתוב עד כה כן יזכני להשלים כל התשובות בכל הקרייה ופשר התורה אשר

¹ עי' ריווי א' 233. אבל האמת נתנה להאמר כי קשה להוציא מזה משפט על זמנו כי בתקופה הזאת המחברים מעתיקים את דבריהם מהקודמים להם מלה במלה. וכן נמצא אותו הרמז בדעת זקנים לבראשית ל"ז ט"ז בשם ר' בנימין גוז'ל (עי' על אדותו גראסס ע' 135).